

Paul Holt: Vi kan ogsaa fra vor Side give Tilslutning til disse Lovforslags Gennemførelse. Jeg skal lige tillade mig at komme med nogle Bemærkninger vedrørende enkelte Punkter i Lovforslagene.

Jeg vil for det første udtale min Glæde over, at der er givet Mulighed for de lokale Myndigheder til at disponere over Summer paa helt op til 5000 Kr. Det er utvivlsomt meget nyttigt, idet man jo derved vil spare ikke saa ganske lidt Administration, Skrivelser o. lign. fra lokale Myndigheder og højere op.

Dernæst vil jeg sige, at jeg i Modsætning til et Par af de andre Ordførere med Glæde ser det gode gamle Ord „gudelige Forsamlinger“ bevaret i Loven. I det andet høje Ting blev Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde bruge Ordet „Sognebaandsløsning“ i Loven, drøftet, og der fremhævede man netop ogsaa nogle historiske Synspunkter, idet man syntes, det var et kært Ord. Et lignende Synspunkt vil jeg anlægge, naar det drejer sig om „gudelige Forsamlinger“. Jeg tør nok sige, at det vil blive endnu vanskeligere at definere, hvad „kirkelige Møder“ er, end at definere, hvad en „gudelig Forsamling“ er.

Endvidere vil jeg tillade mig at rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister vedrørende den Ændring, der er indføjet i § 1 i Loven om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde, og som gaar ud paa, at Gravsteder, hvori er begravet Mænd eller Kvinder, der har haft særlig Betydning for Sognet eller Egnen, ikke maa sløjfes af Kirkebestyrelsen uden Tilladelse af Synet, naar Gravstedsretten er udløbet. Det, jeg tænker paa, naar jeg fremfører dette, er, at Synet jo er en fjernere Myndighed. Hvad er Grunden til, at man flytter Afgørelsen af, hvorvidt disse Gravsteder skal sløjfes eller ikke, hen til en højere og fjernere Myndighed? I øvrigt gaar jeg ud fra, at det er Udtryk for en Omsorg for Kirkegaarde og for Kirker, en Omsorg for det, der har historisk Betydning for Egnen, og selve denne Hensigt kan jeg kun prise. Man har desværre Eksempler paa, hvorledes kirkelig Ejendom er blevet saare mishandlet i Tidens Løb, naar man f. Eks. tænker paa den gamle Guderup Kirke i Aalborg Amt, hvor Taget, der var af Bly, blev stjaalet under den første Verdenskrig, og Inventaret er blevet stjaalet af besøgende, som vilde bese denne gamle Kirke fra Valdemarernes Tid. Ganske vist hører denne Kirke, saa vidt jeg kan forstaa, ikke ind under Kirkeministeriets, men under Nationalmuseets Tilsyn. Maa-ske ligger der her ogsaa et Spørgsmaal, som

Kirkeministeren kunde interessere sig for: et Værn om disse gamle Bygninger.

Endvidere skal jeg rette et Spørgsmaal til den højtærede Kirkeminister vedrørende en Ytring, der findes i den Skrivelse, der er sendt fra Ministeriet til Landstingets Udvalg. Der staar i denne Skrivelse, at man ikke kan anvende eventuelt opsparede Beløb til Opførelse af nye Kirker, da der ikke i Lovgivningen findes Hjemmel for at ligne til Opførelse af Kirker. Hvad er egentlig Begrundelsen for, at man ikke kan skaffe Midler til Opførelse af nye Kirker ved Hjælp af Ligningen? I Øjeblikket er der ikke Lovhjemmel derfor, men der maa være en eller anden Begrundelse, hvorfor denne Lovhjemmel ikke eksisterer.

I øvrigt kan jeg give Tilslutning til Gennemførelsen af Lovforslagene, som jeg indledte med at sige.

Kirkeministeren (Hermansen): Jeg vil gerne takke de ærede Ordførere for villig Behandling af disse Lovforslag. Det er rigtigt, som fremført af det ærede Medlem Hr. Julin, at Lovforslagene i nogen Grad betyder en Decentralisation.

Til det ærede Medlem Hr. Erik Appel vil jeg bemærke, naar han taler om Lægfolks Adgang til Prædikestolen, at det drejer sig om de hidtil gældende Regler, og efter de hidtil gældende Regler kan Lægmand kun prædike fra Kirkens Prædikestol, naar de er blevet enige med vedkommende Sognepræst om det. Saa jeg ser ikke, der efter Lovforslaget er nogen Hindring for at kunne gøre dette.

Jeg indrømmer ogsaa det ærede Medlem Hr. Fabricius, at der i Lovforslaget maaske nok burde have staaet „Kirketiendejer“. Det er rigtigt, at Ordet „Kirke-ejer“ er en forkert Betegnelse, men det er nu i den Grad gaaet ind i Sproget, at enhver, der beskæftiger sig med disse Ting, ved, at naar der tales om „Kirke-ejer“, menes der „Kirketiendejer“.

Det ærede Medlem Hr. Paul Holt ankedede over, at Bevarelsen af saadanne fortjenstfulde Mænds og Kvinders Gravsteder nu var overladt til Synet, til det højere og noget fjernere Syn. Det er nu ikke saa meget høje og ikke saa meget fjernere. Det er Provstesyndet, det drejer sig om, som er vel kendt med Egnen og dens Forhold, og som jævnligen kommer de paagældende Steder.

Naar der ikke kan lignedes til Opførelse af nye Kirker, er Aarsagen den, at man her har holdt paa det Princip, at naar der er Tale om Opførelse af Kirker, skal det være